

A KÖVETKEZŐ ÉVTIZEDRE

Tíz éves az *Együtt*. Egy lap életében ezt már felnőtt kornak mondják. S bár igaz, hogy a nyomtatott változat példányszámát szorongató anyagi korlátok miatt olvasótáborra csak párszáz, a világhálón megjelenő verzió látogatói – híveinket és ellendrukkereinket is beleértve – már bőven meghaladták a száz-ezretet. Ez jó jel, sőt biztató, mert arra enged következtetni, hogy jó úton haladunk. De így van-e? Hogy meggyőződünk róla, az indulásra emlékezve most olvassuk el újból alapító főszerkesztőnk, S. Benedek András egykori beköszöntőjét, vagy ha úgy tetszik, útmutatását, mert mi valóban „értékeket keresünk, és értékeket akarunk adni”, ahogyan Ő látta: „A kisebb és nagyobb közösségeknek, a résznek és egésznek egyaránt.” Ezt a célt szolgáljuk azóta is. Írásaink javának közreadásával, a helytörténeti-kültúrtörténeti kutatások ösztönzésével. Az *Együtt* tanműhely is a mintegy féltucatnyi fiatal, tehetséges szépiró számára, és érzelmi köldökzsinór azoknak az írástudóknak, akik innen az elmúlt években-évtizedekben elkényszerültek. Ha irodalmunkat továbbra is „a humán tudományok teljességének spektrumában képzeljük el, van esélyünk.” Mire is? A következő évtizedre. „De csak Együtt, együtt!”

(Vári Fábián László)

EGYÜTT. ÚJRA EGYÜTT?

A címben szereplő második *Együtt* szót akár kis betűvel is kezdhethetném. Ugyanaz a feladat és az alapprobléma is ugyanaz, mint harmad évszázaddal ezelőtt. Ez az idő azonban a meghosszabbodott átlagéletkor idején is jó emberöltő. Arany János korában ez még csak szűk negyedszázad volt; emlékszünk még: „*Mint ha pásztortűz ég őszi éjszakákon, /Messziről lobogva tenger pusztaságon...*”

Igen, ez az, ami zavar, a tenger pusztaság s a tábortűz pislákoló reménye. Mert így volt ez a hatvanas évek második felében. A könyvek, könyvtárak zúzdába küldése, az iskolahálózat lerombolása, majd szocialista típusú „újjáépítése”, a tanárok, de az egész magyar vagy magyarul tudó, „magyarofon” ruszin értelmiség elüldözése, elhallgattatása vagy éppen fizikai megsemmisítése próbálta megteremteni a feltételeket a magyar tudat teljes kilúgozásához. Meghirdették az „ezer év óta nem volt itt semmi” parancsként alkal-